

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE MUNICIPAL

Núm. de la sessió: 7/2004

13è.- MOCIÓ PRESENTADA PEL GRUP MUNICIPAL ICV-IPS PEL CANVI DE NOM DEL SAFAREIG DE LES DONES PEL DE "SAFAREIG D'EN JOCALOVES" (EXP. 474/2004)

Pren la paraula el Sr. Muñoz per a la defensa de la moció i diu: aquesta moció presentada en el Ple del passat mes es va demanar posposar-la per aquest Ple i hi vam accedir. Tal com diu el redactat aquesta moció pretén recuperar els noms tradicionals, no en perjudici de com cadascú vulgui anomenar els diferents indrets de Salt, sinó per evitar el que malauradament passa sovint, que es perden. En cada pèrdua es perd una mica de la història d'aquest poble i una forma d'evitar-ho és que tingui una denominació oficial que és el que pretén aquesta moció amb el safareig de Jocaloves.

Pren la paraula el Sr. Montalbán i diu: quan es va presentar aquesta moció en el passat Ple en aquell moment la veia bé, però ens hem documentat i a la vista del contingut de l'informe que es va llegir a la Comissió Informativa i també perquè la gent del carrer sempre l'ha anomenant popularment el safareig de les dones, si no es modifica res i va en la mateixa línia, votarem en contra. Entenem que seria desvirtuar una mica el nom original i per al que la gent el coneix més. Podria passar com ja ha passat amb l'Escola del Veïnat, potser alguns regidors ho recorden, es va aprovar la seva denominació com Escola del Veïnat-Gertrudis Moret, i en aquell moment ja vaig dir que acabaria dient-se Escola Veïnat, la gent sempre es decanta pel nom que normalment es coneix. Si no es modifica la votarem en contra.

Pren la paraula el Sr. Viñas i diu: el nostre argument és bastant semblant al del Sr. Montalbán, després de veure l'informe emès pels tècnics. Està bé que conservem els noms populars, però estava pensant en la plaça Jacint Verdaguer que tothom la coneix per la plaça dels peixos. Però amb aquest nom hi ha moltíssima documentació, segur que en algun Tut i en alguna Farga aquest nom hi apareix, en canvi no hi ha cap documentació amb el nom de safareig d'en Jocaloves. Les persones que ens han ajudat a fer la toponímia no l'han trobat enlloc, tampoc els tècnics cap d'àrea de cultura i arxivera. La prova que presenta el grup ICV-IPS és que són tres persones, en canvi l'altre dia fent un petit joc a la Junta de Govern entre papes i mames d'aquests que ja tenen més de 60 anys, doblàvem o triplicàvem els que el coneixien com a safareig de les dones, això que era una prova empírica bastant senzilla, els que tenien pares nascuts a Salt de més de 60 anys. Està bé que es vulgui conservar una sèrie de noms, però potser hauríem de ser més curosos amb això. El nostre grup seguirà en la línia del Sr. Montalbán, si el ponent no fa algun canvi el nostre vot també serà contrari.

L'Alcalde diu: Sr. Viñas, li vull recordar que a la Junta de Govern no hi ha ningú major de 60 anys. El més gran és el Sr. Boada com ho ha reconegut, però no hi ha ningú major de 60 anys.

Pren la paraula el Sr. Vidal i diu: Sr. Muñoz, em sap greu que la proposta que presenta avui en aquest Ple el nostre grup no hi pugui donar suport. Després de l'aiguat de l'any 40 el riu Ter va arribar just en aquest indret, destrossant el safareig existent en aquell moment. No seria fins al cap d'uns anys, i en l'època més fosca de la dictadura, que es va reconstruir per ajudar les famílies a tenir, si em permet l'expressió, un servei públic. I només sigui per mantenir viu el record de les moltes dones que en ple segle XX han fet servir aquest servei públic i que ha servit, si res més no, de punt de trobada i segurament de llibertat els dilluns al matí fent la bugada; tant sigui estiu com rigorós hivern. En honor d'aquestes dones que encara tenen nom, tenen rostre i tenen memòria, nosaltres volem mantenir el nom de Safareig de les Dones, com un homenatge i un reconeixement a la duresa de la vida de les saltenques que han utilitzat aquest safareig.

Pren la paraula el Sr. Musellas i diu: Sr. Muñoz, a veure si quedarà sol. L'opinió dels components del nostre grup a l'hora de valorar la proposta de canviar el nom del safareig ha

estat bastant diversa. Si finalment la moció queda tal com vostè l'ha presentada nosaltres hi votarem en contra, nosaltres proposarem un petit canvi. Exposaré els motius que ens han fet prendre aquesta decisió, pot dir que són ambigus, que és demagògia, jo crec que són de reflexió. El 20 de novembre de 1995 l'Ajuntament de Salt va aprovar, per unanimitat, una moció declarant la voluntat que la denominació de l'antic "Maricomi" al transformar-se en hospital comarcal tingués el nom d'Hospital de Salt, de manera única o també afegint-hi algun nom al·legòric a algun sant o santa o a algun personatge. No cal dir que aquesta voluntat mai s'ha tingut, fins i tot l'Ajuntament, diem-ne propietari, entre cometes, l'ha anomenat amb el nom que li ha convingut. Si el safareig no és propietat de l'Ajuntament de Salt, tenim capacitat de posar un nom o canviar-lo a una cosa que no és nostra?, no ho sé. El debat de si un nom ha de ser oficial o el que el ciutadà l'anomena per costum o tradició segurament no tindria final, possiblement tothom tindria raó. Què te més importància un cognom o el motiu que s'està donat? A Salt tenim molts motius, però cap motiu ha de canviar el nom. No canviarem la plaça Verdager, suposo, per la plaça dels peixos, tampoc s'hauria d'oficialitzar un nom, com tampoc intentar canviar-lo. Imaginem-nos que d'aquí uns anys, posant-hi una mica d'humor negre, a l'Ajuntament algú proposa donar un nom als que venen de Barcelona cada dissabte, suposo que entre pixapins, canfanga, xaves, quemacos, els soferts regidors d'aquest Ajuntament ho tindrien difícil. Tampoc ens agradaria que d'aquí a uns anys es recuperessin noms d'alguns carrers només per al sol fet que ja s'ho havien dit durant molt temps. Com poden suposar estic parlant dels que ens van imposar a partir dels anys 40. No els sembla que hauríem de recuperar també el nom de Can Panxut, el Maricomi, el pg. d'en Durruti, el grup sindical, les cases barates, i fins i tot el carrer on vaig néixer, el carrer Montseny, ara Roca Delpech? Quan ens van annexionar a Girona com que a Girona ja n'hi havia un, el van treure, ara l'hem tornat a recuperar, però en un altre lloc, a mi ja m'agrada, suposo que als veïns també. Deixem que el poble anomeni al safareig com cregui oportú i l'Ajuntament l'anomeni com fins ara, Safareig de les Dones. Amb tot hem pogut comprovar que en algun moment algú li ha donat el nom d'en Jocaloves, per això proposaríem que entre cometes o a sota del seu nom, si és que s'ha d'institucionalitzar o batejar, posar-hi "en altres temps també l'anomenaven d'en Jocaloves"

L'Alcalde diu: la proposta seria Safareig de les Dones, en altre temps Safareig d'en Jocaloves, Sr. Muñoz, accepta aquesta proposta?

Pren la paraula el Sr. Muñoz i diu: respecto les opinions de tothom, però m'ha sorprès la paraula canvi de nom. L'únic lloc que ho posa és l'ordre del dia del Ple, a la moció no hi consta. Les comparacions també són curioses. Diuen que s'anomena d'una manera i ara es vol canviar, en cap moment es parla de canviar. Han manifestat que sempre s'ha dit Safareig de les Dones i en canvi l'informe diu que abans se'n deia Safareig d'en Jocaloves. L'informe també diu que tant un nom com l'altre són de tradició oral, l'ordre de prioritats és bastant subjectiu. Tal com he dit les comparacions no són gaire ajustades, s'ha parlat de l'Escola del Veïnat, en aquest lloc mai havia existit una escola amb el nom de Gertrudis Moret i que es volgués recuperar. En canvi aquest safareig abans que es digués popularment Safareig de les Dones es deia Safareig d'en Jocaloves, per tant, la comparació no té cap sentit, en tindria si anteriorment aquesta escola s'hagués dit d'una altra manera, però és que mai n'hi havia hagut cap. Així ho reflecteix el mateix informe, per això no acabem d'entendre aquesta comparació. En relació que no hi ha cap documentació que hi consti Safareig d'en Jocaloves, tampoc n'hi ha cap del Safareig de les Dones, també és una valoració subjectiva. No pretenem canviar el nom ni cap acte administratiu, com diu l'informe, com tampoc que cadascú l'anomeni com vulgui. Fa poc que a la Comissió Informativa debatíem una proposta, que es presentarà en el proper Ple, recuperar alguns noms de camins per alguns vials nous de Salt i no hi va haver cap problema. Encara que ara se li pugui dir d'una altra manera, potser d'aquí un temps al camí dels Carlins se li dirà carretera d'accés al supermercat aquell tant gros, la gent acabarà anomenant-lo com sigui. Nosaltres ens interessa mantenir els noms que s'han dit tota la vida, encara que popularment sigui un altre. No demanem cap canvi, sinó la denominació oficial de Safareig d'en Jocaloves, no estem en contra de l'altre nom.

L'Alcalde diu: acceptaria una placa que digués Safareig de les Dones, antigament Safareig d'en Jocaloves? Diu que no està plantejant cap canvi, però demana la denominació oficial de Safareig d'en Jocaloves. Si ho accepta, quan es posi una placa, si la resta de regidors no hi està en contra, a continuació s'hi posarà antigament Safareig d'en Jocaloves, així es

mantindria aquest nom. No acabariem mai, és el que passa amb el carrer Major, primer era carrer Princesa, després Generalísimo, ara carrer Major. No voldria estendre'm excessivament amb aquest tema, entenc el que vostè demana, vol que la denominació Safareig d'en Jocaloves no es perdi, jo també estic d'acord amb vostè, però entengui que per a la majoria de regidors la denominació és Safareig de les Dones, que és la que tots coneixem.

Pren la paraula el Sr. Muñoz i diu: la plaça que tothom coneix com la del teatre, a la placa diu plaça de Sant Jaume, ningú ha pretès posar-li oficialment plaça del teatre. Nosaltres acceptem que es pugui utilitzar indistintament de forma oficial Safareig de les Dones i Safareig d'en Jocaloves.

Pren la paraula el Sr. Montalbán i diu: no he fet cap comparació gratuïta. He fet referència al tema de l'Escola del Veïnat, perquè sempre s'acaba anomenant per al nom que es coneix popularment. M'he basat amb aquest exemple, perquè en aquell moment també vaig dir el mateix. Tal com ha dit l'Alcalde, el Sr. Muñoz ha reiterat que no volia canviar el nom, però en canvi la proposta diu, aprovar la denominació oficial. Si s'aprova la denominació oficial de Jocaloves s'està canviant el nom popular que té. Discrepo que s'intenti canviar el nom, a més ara tampoc estic d'acord amb la proposta que acaba de fer el grup municipal de CiU, estic d'acord que queda tal com està Safareig de les Dones.

Pren la paraula el Sr. Viñas i diu: Sr. Muñoz, ha dit que l'informe fa referència que no hi ha constància escrita ni del Safareig de les Dones ni del Safareig d'en Jocaloves i resulta que des de l'any 83 fins avui el Safareig de les Dones s'ha utilitzat 7 vegades en acords plenaris i de la Junta de Govern, en canvi no s'ha utilitzat mai Safareig d'en Jocaloves, per tant, 7 a 0. L'informe està firmat per al cap d'àrea de cultura i és 7 a 0. Hi ha una persona de la seva llista que ja me n'havia parlat varies vegades, em sembla bé que funcionin assembleàriament, però si se'ls ha posat al cap que aquest safareig es digui Safareig d'en Jocaloves, potser en farem un gra massa de tot això. Si pogués demostrar d'alguna manera que realment es deia així, crec que tots els grups municipals hi donaríem suport. En la nostra assemblea local ningú el coneixia per Safareig d'en Jocaloves, en canvi tothom el coneixia per Safareig de les Dones, no vam haver d'anar allà, tothom sabia on era. Cadascú amb les seves propostes es pot entossudir tant com vulgui, però estic d'acord amb el Sr. Montalbán, no es li pot donar aquesta denominació, es podria posar entre parèntesi o en lletra petita, altrament conegut, però no de forma oficial, perquè oficial ja en té un, que a més de ser oficial, és també popular.

Pren la paraula el Sr. González i diu: després d'escollir les intervencions i vist que no hi ha cap documentació ni aportació per al nostre grup el nom és Safareig de les Dones

Pren la paraula el Sr. Vidal i diu: ja pensàvem que això acabaria amb aquesta discussió bizantina. En consideració a les moltes dones que s'hi han trencat l'esquena rentat roba, no podem estar a favor de la moció que es presenta.

Pren la paraula el Sr. Musellas i diu: potser més endavant també hauran de recuperar Can Panxut i el Maricomi. La nostra proposta és que a la placa, sota el nom oficial de Safareig de les Dones, posar-hi, en altres temps o antigament també l'anomenaven d'en Jocaloves. Estem d'acord que el nom oficial de l'Ajuntament sigui Safareig de les Dones.

Torna a prendre la paraula el Sr. Muñoz i diu: com que la idea principal d'aquesta moció és la de mantenir els noms històrics, independentment que es puguin utilitzar indistintament l'un o l'altre, em sembla bé la proposta que hi consti a sota. Les meves intervencions no han aixecat tantes passions com les que han aixecat les de vostès. Sr. Viñas en relació al que ha dit de 7 a 0, ara serà 7 a 1 perquè consta el nom de Jocaloves en l'ordre del dia del Ple. Pel que fa a la utilització d'aquest nom des de l'any 83, han sigut a aquest nivell, pel que ha dit sembla que s'hagués celebrat un Ple per decidir el nom. No sé perquè la nostra proposta ha aixecat tantes passions, si és tant simple com intentar mantenir aquest nom. Estem d'acord que al final es faci de la manera que sigui, tot i que ens hagués agradat més que s'hagués pogut mantenir en una relació d'igualtat.

L'Alcalde diu: el Sr. Muñoz accepta la transaccional següent: Aprovar la denominació oficial de l'esmentat safareig amb el seu nom històric de "Safareig de les Dones – antigament Safareig d'en Jocaloves" i que així consti en els documents futurs que en facin referència.

Pren la paraula el Sr. Montalbán i diu: perquè el regidor accepti aquesta transaccional algú ha d'haver-la proposat i no ho ha fet.

L'Alcalde diu: la proposo jo, com a resum de la qüestió que estem debatent i cadascú voti el que cregui oportú.

Pren la paraula el Sr. Musellas i diu: el nostre grup tindrà llibertat de vot.

Es passa a votar la transaccional, la qual és rebutjada amb el següent resultat: 6 vots a favor (Sr. Jaume Torramadé i Ribas, Sr. Gerard Darnés i Soms, Sr. Jordi Planella i Pujol, Sr. Xavier Boix i Martínez i Sr. Robert Fàbregas i Ripoll de CiU; Sr. Ramon Muñoz i Salló de ICV-IPS); 12 vots en contra (Sr. Josep Musellas i Vila de CiU; Sr. Carles Barceló i Vidal, Sr. Joan Vidal i Casellas, Sra. M. Àngela Mollera i Casellas, Sr. Domingo Àlvarez i Àlvarez, Sr. Delfí Nierga i Bartrina i Sra. M. Carme Carbó i Casellas de PSC-CpC; Sr. Josep Viñas i Xifra i Sr. Joan Boada i Reig d'ERC; Sr. Pedro Sánchez i Ros i Sr. Antonio González i Varela de PP; Sr. Francesc Montalbán i Cobo d'EUiA) i 2 abstencions (Sra. Eva Moreno i Ortiz i Sr. Lluís Tràfach i Tomàs de CiU)

Es passa seguidament a votar la moció la qual és rebutjada per 1 vot a favor (Sr. Ramon Muñoz i Salló del grup municipal ICV-IPS), 17 vots en contra (Sr. Gerard Darnés i Soms, Sra. Eva Moreno i Ortiz, Sr. Josep Musellas i Vila, Sr. Jordi Planella i Pujol, Sr. Lluís Tràfach i Tomàs i Sr. Robert Fàbregas i Ripoll del grup municipal de CiU; Sr. Carles Barceló i Vidal, Sr. Joan Vidal i Casellas, Sra. M. Àngela Mollera i Casellas, Sr. Domingo Àlvarez i Àlvarez, Sr. Delfí Nierga i Bartrina i Sra. M. Carme Carbó i Casellas del grup municipal PSC-CpC); Sr. Josep Viñas i Xifra i Joan Boada i Reig del grup municipal ERC, Sr. Pedro Sánchez i Ros i Antonio González i Varela del grup municipal de PP i el Sr. Francesc Montalbán i Cobo del grup municipal EUiA) i 2 abstencions (Sr. Jaume Torramadé i Ribas i Xavier Boix i Martínez del grup municipal CiU).